

นโยบายการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

เพื่อให้การดำเนินงานด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ของกลุ่มมิตรผลมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับมาตรฐานจริยธรรมสากล และปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กลุ่มมิตรผลจึงกำหนดนโยบายการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มมิตรผล ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงต้องมีการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) โดยกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ AI รวมถึงการเฝ้าติดตาม และประเมินผลการประยุกต์ใช้ AI อย่างต่อเนื่อง สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่องค์กรกำหนดและมีความรับผิดชอบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บริษัท และสังคมโดยกว้าง โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงควบคุมความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการประยุกต์ใช้ AI

นโยบายการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับบุคลากรมิตรผล ทุกหน่วยงาน ทุกกลุ่มธุรกิจ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด และบริษัทในเครือ รวมถึงผู้รับเหมา คู่ค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ โดยครอบคลุมปัญญาประดิษฐ์ทุกประเภท ในทุกกระบวนการทำงานของกลุ่มมิตรผลตลอดวงจรชีวิตของ AI

2. คำจำกัดความ

- 2.1 ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) หมายถึง เทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้คอมพิวเตอร์มีคุณสมบัติหรือพฤติกรรมใกล้เคียงมนุษย์ เช่น การเรียนรู้ การรับรู้และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมการให้เหตุผล และการแก้ไขปัญหา ตามวัตถุประสงค์ที่มนุษย์กำหนดการเรียนรู้ของแมชชีนเลิร์นนิ่ง
- 2.2 แมชชีนเลิร์นนิ่ง (Machine Learning: ML) หมายถึง ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ประเภทหนึ่งที่มีความสามารถในการเรียนรู้และปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของตน โดยใช้อัลกอริทึมในการวิเคราะห์และเรียนรู้จากข้อมูลที่ได้รับจากการสอนหรือสภาพแวดล้อม
- 2.3 โมเดล (Model) หมายถึง แบบจำลองข้อมูลทางคณิตศาสตร์หรือโปรแกรมที่ถูกสร้างขึ้นจากอัลกอริทึมและถูกสอนโดยอาศัยชุดข้อมูลเพื่อให้มีความสามารถในการทำงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

- 2.4 การกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) หมายถึง การกำหนดทิศทาง หลักการ หน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการข้อมูล ควบคุมการใช้ข้อมูลให้เป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนตัว บุคคล สามารถเชื่อมโยงกันได้ ข้อมูลมีคุณภาพ สามารถนำไปประมวลผลและพร้อมใช้งานสำหรับการประยุกต์ใช้ AI

3. บทบาทความรับผิดชอบ

- 3.1 คณะกรรมการบริษัท มีหน้าที่กำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มมิตรผลด้านการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI Governance) ให้เป็นไปตามกลยุทธ์ นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 คณะกรรมการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ AI (AI Governance Committee: AIGC) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ AI การเฝ้าติดตาม และการประเมินผลประยุกต์ใช้ AI โดยมอบหมายให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและความปลอดภัยทางไซเบอร์ เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ AI
- 3.3 เจ้าของ AI (AI Ownership) มีหน้าที่นำโมเดล AI ไปใช้งานอย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด เฝ้าติดตามประสิทธิภาพของการทำงาน ความสำเร็จของการใช้งาน และรายงานผลจากการใช้งาน AI รวมถึงดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการประเมินและปรับปรุงการใช้งาน AI อย่างต่อเนื่อง
- 3.4 ศูนย์กลางความเชี่ยวชาญด้าน AI (AI Center of Excellence: AI CoE) มีหน้าที่ออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการวิจัยด้าน AI เพื่อนำไปใช้งานตามกลยุทธ์ของบริษัท จัดทำแผน ทดสอบระบบก่อนใช้งานจริง ปรับปรุงการทำงานของ AI ที่นำไปใช้แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- 3.5 ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ AI (AI Compliance) มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการประเมินการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ของกลุ่มมิตรผล และการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ AI โดยมอบหมายให้ฝ่าย IT Governance, Risk, and Compliance เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ AI
- 3.6 ฝ่ายตรวจสอบภายใน (Internal Audit) มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ของกลุ่มมิตรผล และการบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ AI เพื่อให้มั่นใจว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนด

4. หลักสำคัญ

- 4.1 หลักการกำกับดูแลและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Governance and Operational Optimization) บริษัทมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อรับรองว่าการประยุกต์ใช้ AI เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยกำหนดกลยุทธ์ แผนงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมด้วยการกำกับดูแล การติดตามผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- 4.2 หลักการกำกับดูแลตลอดวงจรชีวิตของ AI (AI Lifecycle) บริษัทมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อรับรองว่ามีการกำกับดูแลตลอดวงจรชีวิตของ AI ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบและ พัฒนา จนถึงการนำโมเดลไปประยุกต์ใช้งาน โดยมีการใช้ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance) เพื่อรับรองว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการพัฒนาและดำเนินงานมีคุณภาพ น่าเชื่อถือ และได้มาตรฐาน
- 4.3 หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงจากการประยุกต์ใช้ AI (AI Risk Management) บริษัทมีมาตรฐาน และแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อรับรองว่าการประยุกต์ใช้ AI มีการประเมินความเสี่ยงอย่างครบถ้วน ทั้งในด้านความไม่แน่นอนและโอกาสที่การดำเนินงานจะไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจน การวิเคราะห์ผลกระทบในเชิงลบที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งาน
- 4.4 หลักจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics) และการประยุกต์ใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible AI) บริษัทมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อรับรองว่าการประยุกต์ใช้ AI จะเป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมตลอดวงจรชีวิตของ AI เพื่อให้การทำงานและผลลัพธ์ของระบบ AI สอดคล้องตามหลักจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วย
 - ความโปร่งใส (Transparency):
การออกแบบและพัฒนา AI ต้องโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา
 - ความรับผิดชอบ (Accountability):
ผู้พัฒนาและผู้ใช้งาน ต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากระบบ AI
 - ความมั่นคงปลอดภัย (Security):
ระบบ AI ต้องมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยที่รัดกุมและเหมาะสม
 - ความเป็นส่วนตัว (Privacy):
บริษัทต้องให้ความสำคัญกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งาน AI

- ความเท่าเทียม (Fairness):
ระบบ AI ต้องปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่แสดงอคติหรือเลือกปฏิบัติ

- ความน่าเชื่อถือ (Reliability):
ระบบ AI ต้องทำงานได้อย่างน่าเชื่อถือและแม่นยำ โดยมีการตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

4.5 หลักการพัฒนาความรู้และความสามารถ (Knowledge and Competence Development) บริษัทมีมาตรฐานและแนวปฏิบัติการดำเนินงานเพื่อรับรองว่าผู้บริหารและพนักงานมีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสม เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

5. การทบทวนนโยบาย

5.1 คณะกรรมการขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลและความปลอดภัยทางไซเบอร์ จะทบทวนนโยบายการกำกับดูแลการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ของกลุ่มมิตรผลเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายดังกล่าวเป็นไปตามบริบทของกลุ่มมิตรผลในปัจจุบัน

ประธานกรรมการบริษัท กลุ่มมิตรผล
นายบรรณิทธิ วงศ์กุลสกิจ